

Foto: Even Bratberg

ÅRSMELDING 2002

A•L GARTNERHALLEN

A.L Gartnerhallens valgte organer 2002

Årsmøtets utsendinger

Møteleder

Per S. Hjermand, Lærdal

Oslo og Omegn

Kirsten R. Justad, Lier
Anders Ullern, Røyse
Simen Myhre, Sylling

Østfold

Trond Kristoffersen, Rygge
Jens Petter Otterstad,
Rygge

Hedmark

Sven Peter Sinnerud,
Ottestad
Stig O. Haarseth, Rendalen
Lars Ullern, Skarnes

Oppland

Carl Håkon Kjøseth, Skreia
Ole Edvard Fredriksen,
Brandbu

Vestfold

Per Hoppestad, Skien
Hans Georg Dolven, Larvik
Auver Minnesjord, Skien
Anders Kristian Kjær,
Stokke (ikke tilstede)

Telemark

Jarl Olav Rugtveit, Akker-
haugen

Agder

Kåre Dybesland,
Brennåsen

Rogaland

Martin W. Reed, Skjold
Nikolai Skrettingland,
Varhaug
Vigdis B. Nes, Stol

Hordaland

Lars J. Nå, Nå
Bård Fleten, Ulvik

Sogn og Fjordane

Tor Eirik Hamre, Leikanger
John E. Vereide, Sandane
Odd Erik Loftesnes,
Sogndal

Møre

Signe Brenna, Valldal

Trøndelag

Olav Dahlstrøm, Frosta
Ole Øien, Åsenfjord

Nord-Norge

Kåre Holand, Leknes

Industri

Simon Helge Dahl, Skien
Ole Didrik Steensohn,
Grimstad

Landsstyret

Per Odd Gjestvang, Skreia
leder
Clas Huseby, Tjodalyng
nestleder
Knut Henriksen, Borgheim
Amund Nilssen, Frosta
Svein Olsen, Grimstad
Gunnar Wiig, Orre
Per S. Hjermand, Lærdal

Valgkomité

Odd Undem, Orre, leder
Kåre Holand, Leknes
nestleder
Carl Håkon Kjøseth, Skreia
Ingebjørg Strand Heiberg,
Kaupanger
Kåre Dybesland,
Brennåsen
Trond Kristoffersen, Rygge

Produsentlags- styrene

Oslo og Omegn

Kirsten R. Justad, Lier
leder
Anders Ullern, Røyse
nestleder
Per Martin Lundteigen,
Mjøndalen
Erik Petter Hægstad, Darbu
Simen Myhre, Sylling
Søren Helmen, Lier

Østfold

Trond Kristoffersen, Rygge,
leder
Jens P. Otterstad, Rygge,
nestleder
Svein Petter Sponheim,
Fredrikstad
Ole Petter Hansen, Rygge
Thorer Egeland, Spydeberg

Hedmark

Sven Peter Sinnerud,
Ottestad, leder
Stig O. Haarseth, Rendalen,
nestleder
Lars Ullern, Skarnes
Helge Strætkevorn, Flisa
Ove Markeng, Nes

Oppland

Carl Håkon Kjøseth,
Skreia, leder
Ole Edv. Fredriksen,
Brandbu, nestleder
Anton Hveem, Skreia
Jo Lyngstad, Brandbu
Anders Holter, Gjøvik

Vestfold

Clas Huseby, Tjodalyng,
leder
Per Hoppestad, Skien,
nestleder
Knut Henriksen, Borgheim
Hans Georg Dolven, Larvik
Auver Minnesjord, Skien

Telemark

Jarl Olav Rugtveit, Akker-
haugen, leder
Kristoffer Vestgården,
Gvarv, nestleder
Hans Petter Pedersen,
Gvarv
Thorleiv Holtskog, Gvarv
Torstein Vegheim,
Akkerhaugen

Agder

Kåre Dybesland,
Brennåsen, leder
Jan Frode Studsrød,
Færvik, nestleder
Tor Helge Arnevik,
Grimstad
Knut Salve Lunden,
Grimstad
Per Olav Skutle,
Spangereid

Rogaland

Martin W. Reed, Skjold,
leder
Nikolai Skrettingland,
Varhaug, nestleder
Ingvild Torgersen, Fogn
Vigdis B. Nes, Stol
Ingebret Idsø, Idse

Hordaland

Lars J. Nå, Nå, leder
Per Bleie, Utne, nestleder
Bård Fleten, Ulvik
Rolf Haugsvær,
Blomsterdalen
Geir Henning Spilde,
Øystese

Sogn og Fjordane

Tor Eirik Hamre, Leikanger,
leder
Per S. Hjermand, Lærdal,
nestleder
Ivar O. Henjum, Leikanger
Jon Elling Vereide, Sandane
Odd Erik Loftesnes,
Sogndal

Møre

Signe Brenna, Valldal, leder
Peder Fahle, Grøa,
nestleder
Jan Helgøy, Fiskåbygd
Hilmar Solheim, Smøla
Tore Hoel, Valldal

Trøndelag

Arne Østerlie, Frosta, leder
Ole Øien, Åsenfjord,
nestleder
Olav Dahlstrøm, Frosta
Jan Vidar Skulbørstad,
Stjørdal
Odd Fuglum, Grong

Nord-Norge

Kåre Holand, Leknes, leder
Egil Larsen, Tollå, nestleder
Svein Jakob Jæger,
Brøstadbotn
Geir Lindgaard,
Ankenesstrand
Ole Per Johnsen, Tjøtta

Industri

Simon Helge Dahl, Skien,
leder

Hermetikk

Ole Didrik Steensohn,
Grimstad, nestleder

Salat:

Erik Sørum, Reistad

Hedmark:

Jon Frogner, Ridabu

Frys/grønt:

Anders Hørthe, Sylling

Potet:

Rune Dreng, Larvik

Til Gartnerhallen og Gartnerhallens produsenter

Gratulerer til Gartnerhallen med ny organisasjonsmodell. Vi har alle forventninger om at Gartnerhallen vil bli en bedre organisasjon for produsentene ved å binde alle produsenter sammen i regionvise nettverk relatert til kultur. Dette er en optimal fleksibel organisasjon nærmest uavhengig av mål og strategi med unike muligheter for effektive beslutningsprosesser. For å skape engasjement er det grunnleggende viktig at vi får og opplever innflytelse og ansvar. Ved at produsentene tar ansvar og initiativ og arbeider konstruktivt med utfordringene som dukker opp, vil vi utvikle Gartnerhallen i positiv retning.

Året 2002 har for meg vært preget av store utfordringer og mye positivt arbeid sammen med Gartnerhallens tillitsvalgte og ikke minst Gartnerhallens administrasjon. Vi har alle mye å takke vår administrasjon for. Den positive innsats som legges til grunn fra våre ansatte krever stor respekt da vi altfor ofte som produsenter har en tendens til å fokusere på problemer. Husk å gi ros og anerkjennelse til de ansatte.

Bama er Gartnerhallens viktigste samarbeidspartner og har sammen med NorgesGruppen og BaRe hatt en positiv utvikling i markedet. Dette har også gitt Gartnerhallens produsenter en positiv utvikling fra 1997 og frem til i dag. Jeg føler meg trygg på at Bama klarer å videreutvikle seg i et marked i endring slik at Gartnerhallens produsenters markedsmuligheter videreutvikles i en positiv retning. Dette forutsetter at Bama med utgangspunkt i inngåtte avtaler, sammen med sine samarbeidspartnere i markedet, utnytter de unike muligheter det ligger i å utvikle norsk produksjon sammen med Gartnerhallen og Gartnerhallens produsenter.

Ingen produsentorganisasjon innen Grøntsektoren har tilsvarende kapasitet og kompetanse som Gartnerhallen bygger opp for å ivareta produsentenes interesser i markedet. I denne sammenheng er det viktig å fremheve samarbeidet i Grøntprodusentenes samarbeidsråd (GPS). GPS-samarbeidet er en stor styrke for våre sentrale kulturansvarlige og Gartnerhallens markedsavdeling. Uansett hva Gartnerhallen er og skal være i fremtiden er produsentenes leveringsbetingelser Gartnerhallens jobb nummer en.

Gartnerhallen startet i året 2002 en samarbeidsprosess med HOFF BA i forhold til felles industri. I løpet av året 2003 vil dette samarbeidet finne sin form, og jeg føler meg sikker på at dette i sum vil styrke produsentinteressene innen Grøntsektoren. Gartnerhallen har lagt bak seg en periode fra 1997 og frem til i dag med store endringer og endringenes tid er ikke forbi. Organisasjonens endrings-

Foto: Kim Holthe

beredskap er meget viktig for å møte morgendagens utfordringer (WTO/EU). De endringer som kom medførte at Gartnerhallen kom i en posisjon uten positiv kontroll over eierskap og prosesser i verdikjeden etter produsentmarkedet. En konsekvens av endringene som kom var en nedprioritering av organisasjonens funksjon og ressursgrunnlag. Det kan synes som dette har vært en bevisst/ubevisst føring som har ført til prosesser som kan true organisasjonens eksistens. Omsetningsrådets krav om tilbakebetaling av tilskudd til reguleringsanlegg har vært og er tung. Gartnerhallen startet i året 2002 en intern strategiprosess. I forhold til endringene som kommer er det avgjørende å være i forkant. Alle Gartnerhallens produsenter vil i tiden frem til Gartnerhallens seminar høsten 2003 få innflytelse over organisasjonens mål og strategi for fremtiden gjennom strategiarbeidet i regionene. Vårt ressursgrunnlag som organisasjon er svekket de siste 10 år og det må være klar sammenheng mellom mål innenfor inngåtte avtaler og ressursgrunnlag. Spriket mellom reelle muligheter og forventninger vil ellers bli forsterket. Det må allikevel være klart for alle produsenter at vi trenger Gartnerhallen for å ivareta våre interesser i et stadig mer utfordrende marked. For å kunne utføre en slik funksjon kreves ledelse, ressurser og organisering. Det kan være delte meninger om omfang, men vi trenger oppslutning om det faktum at vi hver for oss blir svake og trenger et samlende punkt. Vi må aldri tro at dette kommer av seg selv.

Med vennlig hilsen
Per Odd Gjestvang
Styreleder A.L. Gartnerhallen

Fem år med samarbeid og arbeidsdeling

Da 2002 gikk inn i historien var de fem første av femten år i samarbeid omme. Ennå gjenstår ti år av første del av leveringsavtalen med NorgesGruppen, og det er grunn til å tro at de første fem årene vil være viktig for veien videre.

De strukturelle endringene i bransjen på tampen av 1997 kom som følge av en rekke utviklingstrekk i samfunnet, landbruket og handelen gjennom hele 90-tallet. Endringene etter 1997 var så store og omfattende at det for mange har vært vanskelig å forholde seg til avtaler, selskaper, ordninger og praksis som ble etablert og avviklet, og endret i løpet av marsjen. Når "den nye tiden" skal evalueres er det viktig å se hva medlemmene har fått ut av disse fem årene, og hvordan de nå står rustet til utfordringene i årene som kommer.

Om endringene i 1997 fortøner seg positive eller negative, kommer i stor grad an på hva endringene skal vurderes opp i mot. Hva var alternativet for Gartnerhallen og medlemmene? Det er det sentrale og vanskelige spørsmålet som bør stiles, og som det neppe finnes noe objektivt svar på selv om det er brukt mye tankekraft på akkurat dette.

Så langt har avtalen vært svært positiv for medlemmene i Gartnerhallen. Den har også vært positiv for våre samarbeidspartner. En analyse over utviklingen de siste fem årene viser en positiv volumutvikling og enda bedre verdiutvikling til norske produsenter. Analysen viser også at utviklingen i sektoren for omsetnings- og salgsleddene har vært minst like positiv som for norske produsenter. Her spiller selvsagt importandeler, bearbeidingsgrad og kvaliteter inn. En slik analyse er interessant fordi den belyser det forholdet at vi er avhengige av hverandre, at samarbeid gir utvikling, men også at produsentene må ta ansvar for produktutvikling, egen verdiskaping og konkurransekraft for å opprettholde og styrke sin posisjon i markedet.

Vi registrerer at det er lettere å se andre muligheter i ettertid og at en kanskje også blir mer klar over hva som er ytet etter at det har gått en tid. Overdragelsen av varemerket "Gartner" er et eksempel på det siste. "Gartner" var en viktig brikke i leveringsavtalen, og et viktig formål med overdragelsen var å sikre et stabilt og høyt salg av Gartnerhellens produkter. Så langt har "Gartner" har vært med på å bidra til vekst for medlemmene. Det er likevel en bekymring at vi ikke har et sterkt varemerke som er forbeholdt norske varer. En viktig forutsetning for å legge innsats i å utvikle et varemerke er å bygge opp en verdi som en selv skal kunne høste av i fremtiden. Å bygge opp slike verdier for de vi skal konkurrere med (import) er lite inspirerende. Dette er en utfordring vi først og fremst må søke å

Foto: Kim Holthe

løse sammen med våre samarbeidspartnere i verdikjeden. Viktigheten av et sterkt norsk varemerke blir viktigere dersom grensevernet svekkes.

Prisnivået i Norge er ofte oppe til debatt. I den forbindelse kan det være nyttig med følgende betraktning. For hver hundrelapp norske forbrukere bruker går 10,80 kroner til matvarer, herav 1 krone og 80 øre til vår bransje. Av dette går kun 18 øre til norske produsenter for norske varer. En interessant betraktning er at dersom norske produsentpriser ble redusert med for eksempel 25%, ville norske forbrukere tjene kun 4,5 øre for hver hundrelapp! Dette bør politikerne våre merke seg og innse at gevinsten nesten ikke er til stede dersom man velger å flagge ut verdiskaping og kulturlandskap fra eget land.

Konkurranseevnen til medlemmene i Gartnerhallen er for de fleste produkter avhengig av en politisk vilje til å ha egen produksjon. Ut over dette er det opp til den enkelte, for seg selv og i fellesskapet, å vinne i markedet. Gartnerhallen har også i de neste årene en viktig rolle å spille både for produsentene, omsetningsleddene og forbrukerne. Produsentene trenger Gartnerhallen for å forvalte de verdiene som ligger i avtalene og for å passe på at mulighetene i avtalene blir brukt. Samarbeidspartene trenger Gartnerhallen som en garantist for stabile leveranser av kvalitetsvarer og for å sikre en god organisering og utvikling av produsenter og produksjon.

Tiden fremover vil vise hvor sterk vår konkurranseevne er. Den vil også vise hvor sterke samarbeidsavtalene er. Lykke til både med kommende sesong og med årene fremover!

Arnt Foss, daglig leder

Virksomheten i A.L Gartnerhallen 2002

Rammebetingelser

Rammebetingelsene for virksomheten ble ikke særlig endret i 2002. De langsiktige leveringsavtalene har også i år ført til økt salg og en positiv verdiutvikling for medlemmene. Dette er 4. året på rad at solgt mengde økte i forhold til forrige år og at verdiøkningen er større enn økningen i mengde.

Ledelsen i Gartnerhallen har hatt en god dialog med landbruksmyndighetene, Faglagene i landbruket, Norsk Landbrukssamvirke og Norsk Gartnerforbund om rammebetingelser for medlemmene og næringen.

Gartnerhallens innspill til Faglagene i landbruket om Jordbruksavtalen i 2002 satte fokus på nødvendigheten av og muligheten for økte målpriser. Gartnerhallen foreslo en vesentlig økning av målprisene. Resultatet ble en økning i målprisen for potet med 11 øre og 2,7% økning for frukt og grønnsaker.

Forhandlingene i WTO om nye betingelser for landbruket sto sentralt i debatten på slutten av året, og mye tyder på at dette vil ha stor oppmerksomhet også i 2003. Vår sektor er relativt sett liten, men konsekvensene kan bli store også for vår del av landbruket. Signalene er alvorlige og vil kreve et sterkt fokus i tiden som kommer.

Den 1. juli 2001 ble det innført redusert sats på merverdiavgift på mat. Dette har gitt grøntproducentene økte finanskostnader som følge av en halvering av inngående avgift. Et innspill fra Bondelaget til Finansdepartementet om at all avregning av jordbruksprodukter fra omsetningsorganisasjonene skal avregnes med høy sats skal legges til grunn, har så langt ikke gitt resultater. Det er grunn til å tro at avgiftsreduksjonen har gitt noe økt kvantum omsatt, men at norsk produksjon sliter med å ta sin andel av dette. En rapport fra Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning viste at avgiftsreduksjonen hadde kommet forbrukerne til gode i form av lavere priser.

Gartnerhallen har i egen regi og sammen med andre avgitt flere høringsuttalelser til myndighetene i tilknytning til viktige rammebetingelser for næringen.

Omsetningsrådet vedtok like før jul at Gartnerhallen må betale tilbake såkalte "ikke avskrevet tilskudd" som Gartnerhallen har mottatt for å bygge reguleringsanlegg. Gartnerhallen har siden i vår hatt et stort trykk på arbeidet med å argumentere for at tilskuddene ikke skal tilbakebetales. I den forbindelse har det vært nær kontakt med Faglagene i landbruket, Norsk Landbrukssamvirke og

Statens landbruksforvaltning. Det vises også til Landsstyrets årsberetning.

Marked og salg

A.L Gartnerhallen hadde i 2002 en positiv utvikling i salget, både målt i kvantum og verdi. Også dette året var det store forskjeller mellom de ulike produktgruppene.

I konsummerket er det oppnådd en kvantumsøkning på 8% og en verdiøkning på 13%. Dette er noe over de strategiske målsettingene A.L Gartnerhallen sammen med Bama Gruppen AS satte i 1999.

Mye tyder på at A.L Gartnerhallen øker sin markedsandel. Dette indikeres først og fremst av at Norgesgruppen og Rema 1000 har økt sine markedsandeler i dagligvaremarkedet og at veksten i Bama Gruppen AS har vært større enn den generelle forbruksveksten i markedet.

Markedsforholdene har i store trekk vært stabile. Det har likevel vært gjennomført flere tiltak for å tilpasse utbudet i markedet. Markedsansvarlig sammen med 20 kulturansvarlige produsenter har også i år arbeidet for at medlemmene skal forsyne markedet med riktig mengde og kvalitet. Gartnerhallen deltar fast på prismøtene på Økern og er aktiv i GPS-arbeidet. Det er for de fleste produktene oppnådd målpris eller bedre. Se nedenfor for en fylldigere gjennomgang av de enkelte kulturene.

Salget til GRO Industrier AS og Bama Industrier AS har dette året utviklet seg negativt. Kvantumet ble 11% lavere enn året før, mens verdien gikk ned med 6%. De kategoriene som viste negativ utvikling i fjor var grønnsaker til frys og poteter for videresalg til andre industriaktører. Råvarer til ferdigsalater, pommefrites og konservering hadde samlet en flott økning.

Salg av frossen bringebær og jordbær til konserverindustrien har fortsatt, og mengdene som leveres fra våre samarbeidende fryserier økte med 20% for bringebær og 76% for jordbær. I enkelte distrikter utgjør leveransene til fryseriene den største delen av verdien i bærproduksjonen og produsentene har i samarbeid med konserverindustrien arbeidet for å få til en økning i norsk produksjon som også gir grunnlag for fortsatt toll på importerte produkter. Dette er en positiv utvikling som også viser at produksjonen kan øke mye i løpet av kort tid.

Salget av planter, plantemateriale og settepoteter er også i år utført i samarbeid med andre. Vi har hatt noe reduserte mengder dette året, men som likevel har gitt en tilfredsstillende lønnsomhet.

Produksjonsplanlegging

Produksjonsplanleggingen startet allerede i juli/august. Nytt av året var at produsentene kunne melde inn sine produksjonsønsker for neste sesong på vårt intranett. Dette har lettet arbeidet og gitt produsentene bedre oversikt over planer, leveringer og ønsker. Potensialet for en ytterligere rasjonalisering er stort.

Prosessen i planleggingen er omfattende og krevende. Dette året ble det særlig lagt vekt på å bedre samhandlingen med produsentlagene, kulturansvarlige produsenter, Bama Trading samt avdelinger/samarbeidende selskap i Bama Gruppen. Det ble gjort relativt store endringer i en del kulturer for å få et bedre samsvar mellom produksjon og forventet salg gjennom hele sesongen. Det ble for første gang på mange år gjennomført en betydelig samkjøring mellom industri og konsumproduksjon. Som følge av det omfattende arbeidet og begrenset kapasitet i administrasjonen ble utsendingen av planene dessverre forsinket.

Informasjon

Medlemsundersøkelsen høsten 2001 viste at det var behov for å øke den interne informasjonsaktiviteten i laget. Gartnerhallens faste spalte i Bondebladet har i 2002 vært i flittig bruk med meldinger om markedet og organisasjonsstoff. Internettmuligheten gjennom intranettet på www.gartner.no er flittig i bruk og nytt av året er den ukentlige markedsinformasjonen og innmelding og oversikt over lagerbeholdningene på potet. SMS blir også brukt til gruppesendinger når korte beskjeder skal gis. Det er en målsetting at innkallinger til møter nå skjer på e-post i tillegg til at det blir bekjentgjort i Bondebladet. Bruk av SMS vil trolig bli brukt i enda større grad fremover.

Landsstyrets arbeid

Landsstyret har hatt 12 møter hvorav ett har vært telefonmøte og tre møter har gått over to dager. Det er behandlet 95 saker.

Landsstyret har hatt stor fokus på å forberede innføring av ny organisering i laget og å følge opp planen som Årsmøtet vedtok på Årsmøtet for 2002. I den forbindelse har det blitt utarbeidet instruksjoner til kulturansvarlige produsenter, fastsatt grenser for Regionene, fastsatt hvilke kulturer Regionene skal ha regionale kulturansvarlige produsenter og laget retningslinjer for etablering av ledergruppe.

Spørsmålet om selskap (AS, AL, ANS m.fl.) kan være medlemmer i laget har blitt reist. Landsstyrets tolkning av vedtektene er at det kun er produsenter som kan opptas som medlemmer i laget, men at produsenter kan levere gjennom selskap som er godkjent av A.L Gartnerhallen.

Landsstyret har utarbeidet nye prinsipper for tildeling av produksjon for sesongen 2003. Effektivisering av produksjon og distribusjon, samt lokal/regional produksjon, er tema en vil fortsette å

ha fokus på også fremover. I tilknytning til dette ble det foretatt en kartlegging av hentepunkt blant medlemmene.

Det ble også i 2002 arbeidet med dispensasjonsvilkårene, denne gangen særlig på jordbær på Østlandet. Det ble også tatt tak i forhold der levering til andre skjedde uten at dispensasjon var gitt.

I 2002 ble det etter en lang prosess inngått avtale med Nordgrønt Produsentforening om leveranser til GRO Industrier.

Landsstyret startet i 2002 en strategiprosess. Utkast til strategi har blitt drøftet med lederne i Produsentlagene og de kulturansvarlige produsentene, og det er gjennomført drøftinger med samarbeidspartner og sentrale organisasjoner i landbruket.

Landsstyret har også lagt ned mye arbeid i saken om latent gjeld.

Ny emballasjeavtale og innkjøring av ny leverandør var hovedutfordringen for Emballasjeutvalget i 2002. Prosessen ble mer krevende enn først antatt, særlig i tidligsesongen. Etter hvert har situasjonen blitt mer stabil, men flere utfordringer må finne sin løsning i 2003.

Markedsarbeidet har blitt prioritert av Landsstyret. Dette har gitt positive ringvirkninger og har synliggjort organisasjonen i produsentmiljøet.

Strategiarbeidet sammen med ledelsen i Bama Gruppen AS for økt norsk produksjon har vært inne i en stille fase, men det er avtalt at dette skal prioriteres i 2003.

Produsentlagene

Aktiviteten i lagene har også i år vært preget av faglig og sosial aktivitet. Det har vært holdt til sammen 67 styremøter og ca. 34 medlemsmøter. Ulikt antall medlemmer og geografiske forhold bidrar til at aktiviteten er varierende. Oslo og omegn og Trøndelag har hatt flest medlemsmøter.

Landsstyret deltok på medlemsmøte i Telemark produsentlag. Landsstyrets medlemmer har enkeltvis deltatt på en stor del av medlemsmøtene i produsentlagene.

Østfold produsentlag arrangerte den 1.-3. november det årlige produsentseminaret. Hovedtema var "Hva vil vi med norsk grøntproduksjon?". Til sammen deltok 306 produsenter, samarbeidspartnere og ledsagere.

De 14 Produsentlagene ble i januar 2003 lagt ned og erstattet med 8 regioner.

Medlemmer

Laget hadde pr. 31.12.02 1733 aktive og betalende medlemmer. Reduksjonen fra 2001 er på 132 medlemmer. De flere av disse var potet- eller fruktdyr-

Foto: Kim Holthe

Landsstyret og daglig leder 2002. Fra venstre: Clas Huseby, Per Odd Gjestvang (styreleder), Amund Nilssen. Bak fra venstre: Knut Henriksen, Svein Olsen, Per S. Hjermann, Arnt Foss (daglig leder), Gunnar Wiig.

kere. Det var også i 2002 stor pågang av produsenter som ønsker å bli medlemmer. Ti nye medlemmer ble tatt opp, hvorav fem i Nord Norge.

Produsentlag	Medlemmer
Oppland	80
Hedmark	251
Oslo og omegn	122
Østfold	100
Vestfold	227
Telemark	53
Agder	63
Rogaland	110
Hordaland	185
Sogn og Fjordane	254
Møre	54
Trøndelag	162
Nord-Norge	72
Sum	1 733

For fjorårets sesong var medlemmene organisert i 349 hentepunkt for frukt, bær, grønnsaker og hjemmepakket potet. Organiseringene varierer fra nabo-samarbeid mellom to medlemmer til store pakkerier/terminaler som i all hovedsak eies og drives av produsenter. Til sammen utgjør dette en betydelig effektivisering for verdikjeden og en styrking av medlemmenes konkurransekraft.

Foredlingsanlegg

Landsstyret ønsker å legge forholdene til rette for en effektiv foredling av medlemmenes produkter,

noe som medfører ulike måter å organisere foredlingsanlegg på. Enkelte anlegg er eid og drevet 100% av produsenter og andre er eid og drevet 100% av samarbeidspartnerne.

Ledelsen i Bama og Gartnerhallen ble høsten 2001 enige om å utrede mulighetene for å etablere ett potetpakkeri i Østlandsområdet. Prosessen ble drevet av Bama Gruppen. I mai ble det klart at Bama Gruppen ville inngå en avtale om å etablere Nye Hvebergsmoen Potetpakkeri AS. Gartnerhallen så det som viktig å ivareta produsentenes interesser og sørge for en rimelig deling av den gevinsten som en slik effektivisering medfører. I den sammenheng ble det inngått en avtale med Bama Gruppen om leveranser av potet til Hvebergsmoen Potetpakkeri AS som bl.a. sikrer utvikling av produsentøkonomien.

I tilknytning til nedleggelsen av GRO Industriers avdeling i Brumunddal og etableringen av Nye Hvebergsmoen Potetpakkeri AS, ble det satt i gang et arbeide for å finne en bedre anleggsstruktur for foredling/pakking av tyngre grønnsaker og nisjeprodukter i Mjøs-området.

Landsstyret har vært opptatt av at forholdene skal legges til rette for at produsentene skal ha initiativ i foredlingen av råvarene, bl.a. for å sikre verdiskaping og interesse for råvareproduksjon. I dette arbeidet er Gartnerhallen et bindeledd mellom produsentgrupper og Bama Gruppen.

Tilknyttede selskap og datterselskap

En vesentlig del av verdiene i A.L Gartnerhallen ligger i tilknyttede selskap og datterselskap. Dette er strategiske og finansielle investeringer som forvaltes gjennom styrerepresentasjon i selskapene.

A.L Gartnerhallen eier GRO AS sammen med NorgesGruppen og Bama Gruppen. Selskapet driver nå kun eiendomsforvaltning. Det økonomiske resultatet i GRO AS er positivt, men lite i forhold til egenkapitalen i selskapet.

I GRO Industrier AS eier A.L Gartnerhallen 25%, resten eies av Bama Gruppen. Selskapet har klart å øke sin omsetning, og har også en god resultatutvikling. I 2003 er det inngått intensjonsavtale mellom Bama Gruppen og HOFF Norske Potetindustrier BA om kjøp av 75% av aksjene i selskapet.

A.L Gartnerhallen eier 9,8% av blomsterselskapet GRO Blomster AS. I slutten av 2002 ble selskapets daglige drift overført til Blomsterringen A/S. Medlemmenes produksjon ble ført over i Blomsterringen. Selskapets drift var i år 2002 ikke tilfredsstillende.

Norwegian Fresh A/S eies 50% av Gartnerhallen og 50% av Bama Gruppen og har som formål å selge norskprodusert frukt, bær og grønnsaker på det europeiske markedet. Eksporten av jordbær endte med 20 tonn og moreller med 70 tonn. Det har i det siste året ikke vært noe eksport av grønnsaker. Selskapets potensial ligger i jordbær og moreller og med de arealer som er tilplantet pr i dag vil selskapet ha bedre forutsetninger for en sunn drift. Selskapet er i dag avhengig av offentlig støtte til eksport av landbruksprodukter.

Markedsregulering

GPS Avsetningstiltak har ansvaret for markedsreguleringen som for vår sektor gjelder for matpoteter og epler. A.L Gartnerhallen deltar i det praktiske arbeidet på oppdrag fra GPS Avsetningstiltak. I 2002 var det stor aktivitet i epler.

KSL

KSL er et grunnleggende krav i våre leveringsavtaler og i omsetningen av planter og settepoteter. A.L Gartnerhallen ønsker at KSL skal være det kvalitetssystemet som skal gjelde for vår produksjon og mener at det dekker de krav som kundene og forbrukerne setter.

Revisjon av medlemmenes produksjon er nå i gang i regi av KSL og med egenrevisjon som har vært i funksjon i 2 år, mener vi at dette arbeidet er i god gjenge. En stor innsats gjøres for å holde kvaliteten på våre produkter gjennom hele varestrømmen. Medlemmene har deltatt i dette arbeidet med forståelse for de krav som markedet setter til produktet og til systemene rundt dette. Kravene har vært sentrale i dette med to hovedbegrunnelser:

- Landbruket skal kunne dokumentere hvordan produksjonen foregår overfor forbrukerne, dagligvaremarkedet og myndighetene

- KSL skal være et styringsredskap for bonden til forbedring av produksjonen på den enkelte gard.

Bama Gruppen har fokusert på noen elementer i kvalitetsarbeidet som de krever at produsentene følger opp. Gartnerhallen støtter disse kravene og vil legge til rette for en konsekvent og rettferdig oppfølging. Kravene sammen med noteringsbok blir sendt til medlemmer som har produksjonsplan i løpet av mars.

Seksjon Planteavl

Arbeidet med statskontrollert plantemateriale skjer etter retningslinjer fra Statens Landbrukstilsyn og foregår ved våre stasjoner i Sauherad og Ervik. Et utvalg har kommet med tilråding om endring i organisasjonsstrukturen for denne virksomheten. Den endelige konklusjonen på dette arbeidet er ikke kommet. Det arbeides med endringer av driftsopplegget for virksomheten i Ervik som betyr samarbeid med Rå videregående skole om produksjon av planter for Nord-Norge.

Overhalla Klonavlscenter AS har ansvar for meristemformering av norske og utenlandske potetsorter og miniknollproduksjon med oppformering for settepotetavlen både i A.L Gartnerhallen og for andre. Gartnerhallen har blitt aksjonær i Overhalla Klonavlscenter og utnytter den faglige kapasiteten i selskapet i arbeidet med settepotetavlen.

Graminor AS er et selskap bygget på Norsk Kornforedling som har fått ansvar for sortsutviklingen innenfor norsk planteproduksjon og som i løpet av 2002 har blitt tildelt viktige oppgaver både innenfor potet og bærforedlingen. Gartnerhallen er med i dette selskapet med en mindre eierandel og må etter hvert kanalisere sitt arbeid med nye sorter gjennom selskapet.

Potetsorter som tilfredstiller forbrukerkravene har stått i fokus for flere prosjekter, men det tar 4 –8 år fra en har funnet en sort som er tilfredsstillende til en har settepoteter i markedet som betyr noe for forbrukeren. Det viser seg også at sorter som en har stor tro på fra utlandet ikke gir de samme resultatene under våre forhold. Det er derfor viktig med et tett samarbeid med markedet og gjøre en grundig utprøving uten at produsentene skal bære risikoen for å feile.

Forskning og utvikling

Samarbeidsavtalen mellom Bama Gruppen AS, A.L Gartnerhallen, Planteforsk og Matforsk om brukerstyrt forskning og utvikling (FoU) fra 1999 gikk ut i 2002. En evaluering av avtalen viser at aktivitetsomfanget og de økonomiske målene er nådd, at det er startet en kulturendring med fokus på forskning og utvikling, at forankringen i toppledelsen har vært en styrke, at det har vært et godt engasjement og deltakelse fra produsentene. En viktig utfordring er nå kunnskapsoverføring til deltakerne i verdikjeden. Det er inngått ny avtale for perioden 2004-2005.

Produksjon og salg i de enkelte kulturene i konsummarkedet

A.L. Gartnerhallen hadde også i 2002 en positiv utvikling i salget. Totalt salg økte med 10% i verdi og 2% i mengde og veksten var på linje med de siste års utvikling. Utviklingen var mest positiv i konsummarkedet med en økning på hele 13% i verdi og 8% i mengde. Hovedårsaken til denne økningen skyldes god tilgang på norske lagervarer fra 2001-sesongen. Økningen i siste halvår i forhold til året før var 6% økning på verdi og 2% på mengde. Det ble oppnådd målpris eller bedre på de fleste produktene (Oppnådd pris i forhold til målpris er veid snittpris på hele produksjonen i periode med vare og målpris).

Agurk

Avregnet agurk har hatt en mengdeøkning på 6% og en verdiøkning på 15%. Økningen var større siste halvår enn i første del av sesongen. Oppnådd pris ligger 2,2% over målpris.

Tomat

Tomatsalget fortsetter å øke. Dette året økte mengdene med 7% og verdiøkningen var på 11%. Også her var veksten størst i siste halvdel av sesongen. Økt mangfold og mer salg av ulike spesialtomater kan forklare nesten hele økningen for kategorien. Selve produksjonen har gått svært bra og avlingene har økt i forhold til tidligere. Kostnadsutviklingen har vært sterkt stigende, men mye er kompensert gjennom økte avlinger og økte priser. Oppnådd pris ligger 3,3% over målpris. Oppgjørprisene ligger likevel en del under de vi kan sammenligne oss med. utfordringer videre er å utvikle mangfold av god kvalitet og å profilere norske tomater til forbruker.

Kålrot

Salget av kålrot var hele året under ett, like stort som året før, men verdien økte med 8%. Omsatt mengde var 7% mindre enn produksjonsplanen. Det noteres ikke målpris på kålrot. Avlingene i 2001 var store og ga et stort salg målt i mengde, men til lave priser. Avlingene i 2002 var lave med dertil hørende lett salg og lite prispress. Denne sesongen er ny sort utprøvd, i større skala. Sorten har gode egenskaper hva gjelder utseende, men har ikke innfridd forventningene til smak.

Hodekål

Salget i 2002 fra sesongen 2001 var godt takket være riktig mengde og kvalitet. Sommerkålen var denne sesongen tidligere enn vanlig. I konkurranse med importert kål gikk salget tregt de første vårukene. Deretter gikk salget bra. Dyrkingsforholdene var bra, dette ga god kvalitet til forbruker. I fårikålsesongen ble det gjennomført en salgskam-

*Clas Huseby,
nestleder og
markeds-
ansvarlig.*

panje som førte til et stort salg av de tidlige høstsortene. Salget økte med 6% i kvantum og med 15% i mengde og var 9% over produksjonsplanen. Oppnådd pris lå 10,2% over målpris.

Blomkål

Salget økte med 11% målt i mengde og 7% målt i verdi. Solgt mengde var 6% over produksjonsplanen. Viktige årsaker til mengdeøkningen var at produksjonen kom tidlig i gang og produksjonstopper ble fulgt opp med salgskampanjer. Produksjonen stoppet opp omkring 1. oktober pga. kulden. Det sto da en god del varer ute som ikke kunne høstes. Oppgjørsprisen lå på målpris gjennom hele sesongen. utfordringer i neste sesong er å balansere markedet i produksjonstopperne, etter at industrien har gått over til annen emballasje.

Brokkoli

Brokkoli er en grønnsak som er i vekst. Våre leveranser økte også i 2002 selv om økningen ikke var så stor som tidligere år. Økningen i mengde var kun på 1%, mens verdiøkningen var på 6%. Omsatt mengde var 6% over produksjonsplanen. Sesongen kom tidlig i gang, med god dekning frem til midten av september. Erfaringer fra denne sesongen viser at norsk brokkoli har en liten preferanse i forhold til importert vare. Prisene har ligget over fjorårsnivået. Det noteres ikke målpris på kulturen.

Gulrot

Gulrotsesongen var preget av en våt vår og en tørr sommer med påfølgende kvalitetsutfordringer og en produksjon på samme nivå som tidligere. Markedet ble opplevd som tregt i starten av sesongen. Dette er fulgt opp for neste sesong ved å foreta forskyvinger i produksjons- og leveringsplanen. Omsatt mengde økte med 7%, noe som var 8% over produksjonsplanen. Verdiøkningen var på 9%. Hovedårsaken til de positive tallene var godt salg

av lagret gulrot fra 2001-sesongen. Tallene for siste halvår var negative til tross for at gulrot i bunt økte i forhold til forrige år. Utfordringer gulrotprodusentene står overfor er å heve kvaliteten i slutten av tidligsesongen (august), å få til dyrking og lagring av ny sort som viser gode smaksegenskaper og å få større fokus på produktutvikling. Oppnådd pris ble 3,1% over målpris på gulrot kg, og 22,8% over på gulrot bunt.

Løk

Markedet for løk har vært jevnt bra. Avlingene ble noe større enn fjorårets, med bra kvalitet og holdbar løk. Mengden økte med 1% og verdien med 5%. Oppnådd pris på kepaløk lå 10% over målpris. Det er fortsatt slik at de nye variantene øker noe på bekostning av kepaløk. Uttaket var 1% høyere enn produksjonsplanen. Kostnadsveksten i produksjonen er i stor grad dekt opp med høyere pris. For sesongen 2003 vil produsentene ha ytterligere fokus på å holde en jevn og god kvalitet på produktene.

Purre

Salget av purre økte med hele 14% på mengde og 10% i verdi. Uttaket lå 6% over produksjonsplanen. Oppnådd pris lå på målpris.

Kinakål

Salget av kinakål fortsetter å falle. Nå ble nedgangen 4% i mengde men verdien økte med 7%. Med det nye KA-lagret i Lier kunne lagersesongen forlenges og uten dette ville nedgangen vært større. Produksjonen kom tidligere i gang enn vanlig. Særlig var dette gjeldende i Trøndelag. Salget var hele 22% lavere enn produksjonsplanen og dette er det tatt tak i til neste sesong. Da skal det også satses mer på markedsføring, bl.a. gjennom utdeling av foldere med oppskrifter.

Isbergsalat

En spesielt tidlig og enkel start medførte alt for stor produksjon først i juni. En svært varm sensommer ga stor etterspørsel. Sesongen ble avsluttet 10 dager tidligere enn forventet. I sum ble det omsatt hele 20% mer enn forrige år og 13% over produksjonsplanen. Verdien økte med 14%. Oppgjørprisene gikk ned med 7% i forhold til forrige år og havnet 12,7% under målpris.

Rapid

Salget av rapidsalat ble 2% lavere målt i mengde, men 7% høyere målt i verdi. I forhold til produksjonsplanen lå salget 2% over. Oppgjørsprisen ble 14,5% over målpris.

Urter

Urter fortsetter økningen, dette året med 57% i mengde og 51% i verdi. Antall varianter øker og det norske folk ser ut til å sette pris på mangfoldet.

Sopp

Mengde solgt sopp økte med 15%, mens verdiøk-

ningen var på 3%. Dette er en produktkategori som er utsatt for sterk konkurranse fra EU.

Potet

Lagringssesongen fra forrige års produksjon økte betydelig i forhold til sesongen tidligere og salget av lagringspoteter pågikk inn i juni. Tidligpotetprodusentene fikk en tidlig start og gode produksjonsforhold. Markedet var i en tidlig periode tregt. Dette førte til at leveransene ble forskyvet med dertil prisreduksjoner. I sum økte tidligsortene med 10% i mengde i forhold til 2001. Forskyvingen videre i sesongen ble ikke noe problem videre i sesongen da det denne høsten ga store kvalitetsproblemer og vraking av mye matpotet, særlig i Vestfold.

Solgt mengde økte med 6% og verdien økte med 7%. Uttaket i forhold til planen var 95%. Tilsvarende tall for siste halvår er negative til tross for en positiv utvikling som følge av relanseringen av Gartner-poteter. Oppgjørsprisen lå over 8,7% over målpris.

Epler

Høy varmesum og mange soldager gjennom vekstsesongen i alle distrikt førte til epler med den beste smaks kvalitet i manns minne! Dette førte også til tidlige leveranser og mengder som overgikk forrige år med 58% og 2000 med 15%. I perioder gikk salget tregt, men etterspørselen tok seg mye opp i siste del av sesongen. Med svært god kvalitet på salgsavlingen har det vært vanskelig å få merverdi for de mest eksklusive sortene. Erfaringene fra denne sesongen viser at våre leveranser er sterkt utsatt for priskonkurranse fra import og fra torgsalg. Oppgjørsprisen ble presset og ble 7,3% under målpris og noe under de aktørene vi sammenligner oss med.

Pærer

Salget av pærer gjorde et byks oppover med 46% økte mengder og 28% økning i verdi. Ca. 16% av produksjonen gikk i år til press. Oppnådd pris ble 19,8% lavere enn målpris. Pæreproduksjonen er liten, men Gartnerhallen har en relativt høy andel av pæreproduksjonen i Norge. Fruktmiljøene har i stor grad gitt opp pæreproduksjonen, men litt aktivitet rettet mot sorter som Clara Frijs og Ingeborg er i gang, og produksjonen blir i fremtiden trolig en nisjeproduksjon.

Kirsebær/Moreller

Omsatt mengde økte med 58% og omsetningsverdien økte med 51%.

Plommer

Plommeproduksjonen i Norge er i utvikling. Hele 98% større mengder og 59% større verdier. Oppnådd pris ble 11% over målpris.

Jordbær

Salget av jordbær økte også i 2002. Mengdeøkningen var 19% og verdiøkningen på 24%.

Landsstyrets årsberetning 2002

A.L. Gartnerhallen er en uavhengig produsentorganisasjon som har som formål å sikre medlemmene en stor, langsiktig og sikker markedsadgang av deres produkter. Medlemmenes virksomhet utøves over hele landet, mens selskapets hovedkontor ligger i Oslo. Organisasjonens hovedmålsetting er å skape økonomisk trygghet og utvikling for medlemmenes næringsvirksomhet. I denne sammenheng er det ervervet eierposisjoner i selskaper innen plantemateriale, foredling og distribusjon. Selskapet inngikk i 1997 langsiktige leveringsavtaler til industri-, storkjøkken- og dagligvaremarkedet.

I årsregnskapet er fortsatt drift forutsetningen langt til grunn da det etter landsstyrets oppfatning ikke er forhold som tilsier noe annet.

Arbeidsmiljøet i bedriften anses tilfredsstillende. Driften utøves fra lokaler med god standard. Sykefraværet i 2002 var på 479 dager hvilket tilsvarer 11,27% av total arbeidstid. Det var i 2002 ingen personskader. Selskapet hadde i 2002 heller ingen skader eller ulykker på noe av sitt materiell.

Selskapet har ingen aktivitet som påvirker eller forurensrer det ytre miljøet. Medlemmenes produksjon skal baseres på Kvalitetssystem i Landbruket (KSL).

Etter landsstyrets oppfatning gir årsregnskapet en tilfredsstillende beskrivelse av selskapets stilling pr. årsskiftet. Kontantstrømmen i 2002 er ikke tilfredsstillende. Det er landsstyrets oppfatning at likviditeten i selskapet må bedres vesentlig.

Selskapets finansielle stilling er god. Selskapets egenkapital utgjør 38,1% av totalkapitalen. Fremmedfinansieringen er i det vesentligste innskudd fra medlemmene som er sikret gjennom øremerkede finansielle plasseringer. Landsstyret er ikke fornøyd med inntjeningen og det arbeides fortsatt med å bedre denne.

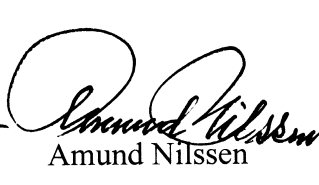
I tilknytning til de strukturelle endringer som ble gjennomført i 1997 og overføringer av anlegg og utstyr til datterselskapet GRO AS og blomsterselskapet Primaflor AS, ble tilskudd som ikke var avskrevet (latent gjeld) overført sammen med eiendelene. Overført beregnet latent gjeld til Omsetningsrådet pr. 31.12.97 utgjorde 40,9 mill. kroner. Selskapet har et usikret regresskrav på dette beløpet. I tillegg er Gartnerhallen ansvarlig for å dekke alle finansieringskostnader forbundet med en evt. refinansiering av den latente gjelden. Omsetningsrådet har ikke godkjent denne overføringen og krever tilbakebetalt 48,8 mill. kroner. Det er uenighet mellom Gartnerhallen og Omsetningsrådet både når det gjelder kravets rettmessige størrelse, den juridiske siden av kravet og ikke minst at Gartnerhallen avviser hele kravet pga foreldelse. Landsstyret er kjent med alle disse forhold og har påklaget Omsetningsrådets avgjørelse. Selskapet vil føre saken til Landbruksdepartementet og om nødvendig inn for domstolene. Det er i denne forbindelse ikke foretatt avsetninger i regnskapet.

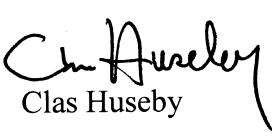
Styret foreslår at årets overskudd stort kr. 3.116.153,- føres mot annen egenkapital.

Oslo, 4. mars 2003

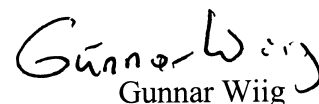

Per Odd Gjestvang

Knut Henriksen

Amund Nilssen

Clas Huseby

Svein Olsen

Gunnar Wiig

Per S. Hjermann

Resultatregnskap

(Tall i 1000 kr)

	Note	2002	2001
Salgsinntekt	1	841 233	764 541
Annen driftsinntekt	2	20 506	32 666
Sum inntekter		861 739	797 207
Varekostnad		832 443	756 074
Lønnskostnad	3/4	14 479	15 082
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	2 704	12 054
Nedskrivning immaterielle verdier	5	0	93 083
Tap på krav		425	468
Tap på aksjer		0	2 417
Annen driftskostnad		13 654	12 040
Driftsresultat		-1 966	-94 011
Resultat fra investering i tilknyttet selskap	6	7 205	732
Finansinntekter		1 157	1 728
Finanskostnader		3 280	2 889
Ordinært resultat før skattekostnad		3 116	-94 440
Skattekostnad på ordinært resultat	9	0	0
Ordinært resultat		3 116	-94 440
Ekstraordinær inntekt		0	0
Ekstraordinær kostnad		0	0
Årsresultat		3 116	-94 440
Disponering av årsresultatet			
Annen egenkapital		3 116	94 440
Sum disponering		3 116	94 440

Balanse 31.12. 2002

(Tall i 1000 kr)

	Note	2002	2001
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Immaterielle verdier	5	<u>26 497</u>	<u>29 147</u>
Sum immaterielle eiendeler		26 497	29 147
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	<u>735</u>	<u>789</u>
Sum varige driftsmidler		735	789
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i tilknyttet selskap	6	130 991	127 065
Investeringer i aksjer og andeler	7	7 971	6 714
Obligasjoner og andre fordringer	8	4 896	5 418
Pensjonsmidler	4	26 437	25 868
Sum finansielle anleggsmidler		170 295	<u>165 065</u>
Sum anleggsmidler		197 527	<u>195 001</u>
Omløpsmidler			
Varer	14	18 420	9 629
Fordringer			
Kundefordringer	1/12	49 437	50 659
Andre fordringer	12	<u>533</u>	<u>375</u>
Sum fordringer		49 970	51 034
Bankinnskudd, kontanter og lignende	13	<u>14 912</u>	<u>18 972</u>
Sum omløpsmidler		83 302	<u>79 635</u>
Sum eiendeler		280 829	<u>274 636</u>

Balanse 31.12. 2002

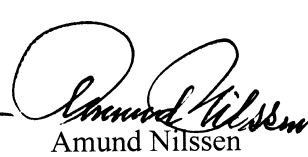
(Tall i 1000 kr)

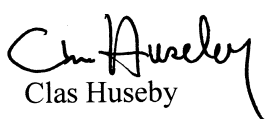
	Note	2002	2001
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	10	1 419	1 416
Inntredelsesfond	10	4 218	4 192
Sum innskutt egenkapital		5 637	5 608
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	10	101 420	98 304
Sum opptjent egenkapital		101 420	98 304
Sum egenkapital	10	107 057	103 912
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	4	5 591	3 227
Sum avsetning for forpliktelser		5 591	3 227
Annen langsiktig gjeld			
Utsatt inntekt tilknyttede selskap	6	69 866	73 145
Låneinnskudd		840	3 061
Øvrig langsiktig gjeld		12 410	11 274
Sum annen langsiktig gjeld		83 116	87 480
Kortsiktig gjeld			
Kassekreditt	13	30 653	14 360
Leverandørgjeld	1/12	42 149	49 345
Betalbar skatt	9	0	-25
Skyldige offentlige avgifter		-1 507	1 345
Låneinnskudd		10 446	11 025
Annen kortsiktig gjeld		3 324	3 967
Sum kortsiktig gjeld		85 065	80 017
Sum gjeld		173 772	170 724
Sum egenkapital og gjeld		280 829	274 636

Oslo, 4. mars 2003

Per Odd Gjestvang

Knut Henriksen

Amund Nilssen

Clas Huseby

Svein Olsen

Gunnar Wiig

Per S. Hjermann

Daglig leder

Kontantstrømoppstilling

(Tall i 1000 kr)

01.01 - 31.12

	2002	2001
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	3 116	-94 440
Periodens betalte skatt	25	0
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	359
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	2 704	105 137
Endring i varelager, kundefordringer og leverandørgjeld	-14 765	-11 633
Forskj. kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordn.	1 795	1 096
Resultat v/bruk av egenkapital- og bruttometode	-7 205	-732
Endring i andre tidsavgrensingsposter	-3 131	1 601
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-17 461	1 388
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	6 000
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	-1 257	-6 500
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-1 257	-500
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	1 136	0
Netto endring i kassekreditt	16 293	-3 882
Inn-/utbetalinger av egenkapital	29	20
Tilbakebetaling låneinnskudd	-2 800	-2 583
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	14 658	-6 445
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-4 060	-5 557
Kontanter og kontantekvivalenter 01.01	18 972	24 529
Kontanter og kontantekvivalenter 31.12	14 912	18 972

Note 1 Regnskapsprinsipper

Tilknyttede selskaper.
Selskapsregnskapet og de tilknyttede selskaper omfatter følgende:

AL Gartnerhallen
GRO AS (tilknyttet selskap 39%)
Gro Industrier AS (tilknyttet selskap 25 %)

Med tilknyttede selskap menes selskap der konsernet har en eierandel på 20-50%, hvor investeringen er av langsiktig og strategisk karakter og hvor konsernet kan utøve en vesentlig innflytelse.

Tilknyttede selskaper innarbeides etter egenkapitalmetoden. Konsernets andel av resultat i et tilknyttet selskap er basert på resultat etter skatt i det tilknyttede selskapet med fradrag for eventuelle avskrivninger på merverdier. I resultatregnskapet er andel av resultat i tilknyttet selskap vist under finansposter. I balansen vises eierandelen i tilknyttede selskaper under anleggsmidler.

Det er ikke laget konsernregnskap da det ikke har vært drift i Gartnerhallen Blomster Holding AS i 2002.

Klassifisering av poster i regnskapet

Eiendeler som knytter seg til varekretsløpet samt fordringer som tilbakebetales innen et år, er omlopsmidler. Andre eiendeler er anleggsmidler. Tilsvarende prinsipp er benyttet for gjeldsposter.

Alle inntekter fra salg av varer er klassifisert som salgsinntekter. Poster som er vesentlige og uvanlige for virksomheten, er i resultatregnskapet klassifisert som ekstraordinære.

Gevinst ved ordinære salg av driftsmidler er klassifisert som andre inntekter.

Kundefordringer

Alle fordringer oppstått ved salg av varer er klassifisert som kundefordringer. Kundefordringene er verdsatt til det laveste av historisk kost og forventet verdi på oppgjørstidspunktet.

Driftsmidler/avskrivninger

Varige driftsmidler er i balansen oppført til kostpris redusert med avskrivninger lineært beregnet over driftsmidlenes økonomiske levetid. Det er benyttet følgende avskrivningssatser:

Bygninger	30 år
Transportmidler	5 år
Inventar/utstyr	3-5 år

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost etter FIFO-prinsippet og virkelig verdi.

Pensjonsordninger

Forpliktelser og midler er aktuarmessig beregnet etter NRS-P standarden og redegjort for i note 4.

Note 2 Andre driftsinntekter / Andre driftskostnader / Store enkeltransaksjoner

(Tall i 1000 kr)

Andre driftsinntekter	2002	2001
Tilbakeført pensj.premie fond	0	10 850
Gevinst avgang anl.midl	0	2 102
Tilskudd SPL	7 075	7 265
Medlemskontingenter	11 346	10 395
Andre	2 085	2 054
Sum andre driftsinntekter	20 506	32 666

Plantestasjonene produserer sykdomsfritt mor-materiale til stamplanteproduksjon og grunnstammer for fruktproduksjon. Dette er et offentlig oppdrag som GH utøver innenfor de økonomiske rammer som stilles til disposisjon.

Note 3 Lønnskostnader / Antall ansatte / Godtgjørelser / Lån til ansatte / Pensjoner mm.

(Tall i 1000 kr)

Lønnskostnader mm.	2002	2001	
Lønninger	9 233	9 267	
Folketrygdavgift	1 954	1 625	
Pensjonskostnader	1 654	2 703	
Andre ytelser	1 638	1 488	
Lønnskostnader	14 479	15 083	
Gjennomsnittlig antall ansatte	27	30	
Godtgjørelser (i kroner)	Daglig leder	Landsstyret	Prod.styrer
Lønn	854 279	320 000	310 750
Annen godtgjørelse	109 723	655 000	458 050
Sum ytelser	964 002	975 000	768 800

Revisor

Revisjonshonoraret for 2002 er kostnadsført med kr 102.500.-. I tillegg kommer annen bistand med kr. 95.700.-.

Note 4 – NRS-P 2002

(Tall i 1000 kr)

	Sikrede pensjoner		AFP Pensjoner	
	2002	2001	2002	2001
	Faktisk	Faktisk	Faktisk	Faktisk
Årets opptjening	987	972	0	0
Rentekost på forpliktelsene	5 400	5 500	171	202
Forventet avkastning	-7 619	-8 154	0	0
Arbeidsgiveravgift	217	0	24	28
Resultatførte planendringer	2 201	3 364	162	113
Årets pensjonskostnad	1 186	1 682	357	343
Midler:				
Beregnete forpliktelser	92 569	94 374	2 618	3 159
Midler til markedsverdi	113 412	120 875	0	0
Sum nto midler	-20 843	-26 501	2 618	3 159
Ikke sanss.gjort overfinans	11 275	17 430	0	0
Ikke resultatførte planendr	-16 869	-16 797	43	68
Sum pensj.forplikt/-midler	-26 437	-25 868	2 661	3 227
Økonomiske forutsetninger:				
Diskonteringsrente	6 %	6 %	6 %	6 %
Forventet lønnsregulering	3 %	3 %	3 %	3 %
Årlig G regulering	3 %	3 %	3 %	3 %
Avkastning pensj.midler	7 %	7 %	7 %	7 %
Årlig reg. pensjoner u/utbet	2 %	2 %	2 %	2 %
Ønsket størrelse på korridor	10 %	10 %	10 %	10 %

Selskapet har inngått en forpliktende avtale med tidligere daglig leder om førtidspensjon fra fylte 65 år. Den kapitaliserte verdi av disse forpliktelsene er aktuarberegnet og avsatt med kroner 2.930.000. Beløpet er kostnadsført i regnskapet og ført som gjeld i balansen. Det er ikke inngått forpliktende avtaler overfor verken styrets leder eller nåværende daglig leder.

Pensjonsordningen omfatter 30 aktive og 207 pensjonister. AFP-ordningen omfatter 12 personer.

Note 5 Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

(Tall i 1000 kr)

	Tomt	Bygn.	Inventar	Immaterielle verdier	2002	2001
Anskaffelseskost 01.01	0	1 770	0	165 230	167 000	167 000
Avgang	0	927	0	0	927	927
Anskaffelseskost 31.12	0	843	0	165 230	166 073	166 073
Avskrivninger, nedskrivninger 01.01	0	54	0	2 650	2 704	31 000
Akkumulerte avskrivninger 31.12		108	0	138 733	138 841	136 137
Bokført verdi pr. 31.12	0	735	0	26 497	27 232	29 936
Årets ordinære avskrivninger		54	0	2 650	2 704	12 054
Nedskrivning		0	0	0	0	93 083
Samlet av-/nedskrivning 2002		54	0	2 650	2 704	105 137
Økonomisk levetid		33 år	3 år	15 år		
Avskrivningsplan		Lineær	Lineær	Lineær		

Immaterielle eiendeler knytter seg til betalt vederlag for markedsadgang for produsentenes varer. Vederlaget er betalt av Gartnerhallen på vegne av produsentene. De løpende inntekter knyttet til betalingen skjer dels på produsentens hand og dels på Gartnerhallens hand. De inntekter og kostnader som registreres i Gartnerhallens regnskap knyttet til varestrømmen, er neddiskontert til nåverdi. Differansen mellom nåverdi og bokført verdi før nedskrivningen representerer produsentenes andel av vederlaget. Denne andelen ble nedskrevet i 2001. Resterende bokført immatriell verdi avskrives med kr 2.650.000 årlig de neste 10 år.

Note 6 Datterselskap, tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet

Selskap	GRO AS	Gartnerh. Blomster Holding AS	Gro Industrier AS	Sum tilknyttede selskaper
Formelle opplysninger				
Anskaffelsestidspunkt	22.12.97	02.10.00	26.03.99	
Forretningskontor	Oslo	Oslo	Tønsberg	
Eierandel	39 %	100%	25 %	
Stemmeandel	39 %	100%	25 %	
Opplysninger relatert til årets tall (Tall i 1000 kr)				
Inngående balanse 01.01.2002	877	0	53 043	53 920
Tilgang tilknyttet selskap 2002	0	0	0	0
+/- Andel årets resultat	3 182	0	4 022	7 204
+ Utbytte tilbakeført	0	0	0	0
Utgående balanse 31.12.2002	4 059	0	57 065	61 124

I regnskapet er tilknyttede selskaper bruttoført, dvs. at utsatt inntekt som følge av nedstrømssalg i balansen er ført som langsiktig gjeld. Sammenhengen blir som følger:

Investeringer i tilknyttede selskaper	130 991
Utsatt inntekt tilknyttede selskaper	-69 867
	<u>61 124</u>

Note 7 Aksjer og andeler i andre selskap mm.

(Tall i 1000 kr)

	Eierandel	Anskaffelseskost	Balansført verdi	Markedsverdi
Anleggsmidler:				
GH Pensjonskasse - innskutt kapital	100,0 %	6 214	6 214	6 214
Andre aksjer		5 680	1 757	1 757
		11 894	7 971	7 971

Note 8 Andre fordringer

(Tall i 1000 kr)

	Balansført verdi	Markedsverdi
Gh Pensjonskasse - innskutt ansvarlig lånekapital	4 850	4 850

Note 9 Skatt

(Tall i 1000 kr)

	2002	01.01. - 31.12	2001
Betalbar skatt fremkommer slik:			
Ordinært resultat før skattekostnad	3 116		-94 439
Permanente forskjeller	28		117
Nedskrivning aksjer	0		2 417
Resultat tilknyttede selskap	-7 205		-733
Endring midlertidige forskjeller	-10 410		91 207
Grunnlag betalbar skatt	-14 471		-1 431
Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt:			
Forskjeller som utlignes:			
Kortsiktige poster	0		-355
Langsiktige poster	-62 120		-72 175
Begrensing balanseføring uts. skattefordel	123 901		120 790
Underskudd til fremføring	-61 781		-48 260
Sum	0		0
Utsatt skatt	0		0

Note 10 Egenkapital og bevegelse i egenkapitalen i 2002.

(Tall i 1000 kr)

	Andelskapital	Inntredelsesfond	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.01	1 416	4 192	98 304	103 912
Årets endringer i egenkapital				
Kapitalinnskudd fra eiere	3	26		29
Årets resultat			3 116	3 116
Sum egenkapital 31.12.02	1 419	4 218	101 420	107 057

Note 11 Pantstillelser og garantiansvar

(Tall i 1000 kr)

Garantiansvar

	2002	2001
Ansatte	189	673
Kunder/leverandører	0	0
Sum	189	673

I tillegg kommer garanti vedr. den generelle driftskredittordningen

I forbindelse med overføringen av selskapets eiendomsmasse pr. 31.12.97 forlås det et garantiansvar hvilende på Gartnehallen på 95,2 mill. kr. Ansvarret reduseres årlig gjennom ordinære nedbetalingsavtaler.

Pantstillelser

Som sikkerhet for kassekreditten er stillet pant i varelager og kundefordringer samt aksjer i GRO AS. Bokført verdi av aksjene etter egenkapitalmetodenmetoden er kr 4.059.000.-.

Betingede utfall

I tilknytning til de strukturelle endringer som ble gjennomført i 1997 og overføringer av anlegg og utstyr til datterselskapet GRO AS og blomsterselskapet Primaflor AS, ble tilskudd som ikke var avskrevet (latent gjeld) overført sammen med eiendelene. Overført beregnet gjeld til Omsetningsrådet pr. 31.12.97 utgjorde 40,9 mill. kroner. Selskapet har et usikret regresskrav på dette beløpet. I tillegg er Gartnerhallen ansvarlig for å dekke alle finansieringskostnader forbundet med en evt. refinansiering av den latente gjelden. Omsetningsrådet har ikke godkjent denne overføringen og krever tilbakebetalt 48,8 mill. kroner. Det er uenighet mellom Gartnerhallen og Omsetningsrådet både når det gjelder kravets rettmessige størrelse, den juridiske siden av kravet og ikke minst at Gartnerhallen avviser hele kravet pga. foreldelse. Landsstyret er kjent med alle disse forhold og har påklaget Omsetningsrådets avgjørelse. Selskapet vil føre saken til Landbruksdepartementet og om nødvendig inn for domstolene. Det er i denne forbindelse ikke foretatt avsetninger i regnskapet.

Norske Blomsterprodusenter krever selskapet for 2 mill. kroner i forbindelse med et fisjonsvederlag fra 1998. Saken prøves for retten i mars 2003. Selskapet mener kravet er ubegrunnet da fisjonsvederlaget er utbetalt. Kravet er ikke avsatt i regnskapet.

Note 12 Mellomværende med selskap i tilknyttede selskaper.

(Tall i 1000 kr)

	Kundefordringer		Andre fordringer	
	2002	2001	2002	2001
Tilknyttet selskap	6 056	5 477	533	375
Sum	6 056	5 477	533	375

	Leverandørgjeld		Annen gjeld	
	2002	2001	2002	2001
Tilknyttet selskap	0	0	10 951	10 511
Sum	0	0	10 951	10 511

Note 13 Kontanter mm

(Tall i 1000 kr)

	<u>2002</u>	<u>2001</u>
Ubenyttet del av kassekreditt	<u>4 347</u>	<u>19 640</u>

Av kontantbeholdningen er kr. 1.384.295,- bundet til skyldig skattetrekk og kr. 2.930.000,- bundet til pensjonsforpliktelser overfor tidligere daglig leder.

Note 14 Varer

(Tall i 1000 kr)

	<u>2002</u>	<u>2001</u>
Ferdigvarer	<u>18 420</u>	<u>9 629</u>

KPMG AS

P.O. Box 7000 Majorstuen
N-0306 Oslo

KPMG Huset – Sørkedalsveien 6
N-0369 Oslo

Telephone +47 21 09 21 09
Fax +47 22 60 96 01
www.kpmg.no
Enterprise NO 935 174 627

Til Årsmøtet i AL Gartnerhallen

REVISJONSBERETNING FOR 2002

Ledelsens ansvar og revisors oppgave

Vi har revidert årsregnskapet for AL Gartnerhallen for regnskapsåret 2002, som viser et overskudd på kr 3.116.153. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Grunnlag for vår uttalelse

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Uttalelse

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for selskapets økonomiske stilling 31. desember 2002 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 4. mars 2003
KPMG AS

Tom Myhre
Statsautorisert revisor

A.L GARTNERHALLENS REPRESENTASJON I ANDRE ORGANISASJONER OG INSTITUSJONER 2002

Grøntproducentenes Samarbeidsråd (GPS), Styret	- Leder Per Odd Gjestvang Medlem Clas Huseby
Importrådet	- Medlem Kirsten Ravnsborg Justad Varamedlem Arnt Foss
Kvalitetssystem i landbruket (KSL) Styringsgruppe	- Medlem Knut Henriksen Varamedlem Arnt Foss
Faggruppe planter, miljø og ressursforvaltning Faggruppe revisjon	- Formann Nils Seljebø - Medlem Nils Seljebø
Norsk Landbrukssamvirke Rådet	- Medlem Per Odd Gjestvang Medlem Arnt Foss
Styret	- 4. varamedlem Per Odd Gjestvang
Garantiutvalget	- Medlem Kjell M. Carlsen Varamedlem Alf Roar Brovoll
Rådgivende Utvalg for mattrygghet	- Medlem Nils Seljebø
Næringspolitisk forum	- Medlem Arnt Foss
Landbrukssamvirkets Forskningsforum	- Medlem Nils Seljebø
Landbrukets Utredningskontor, Rådet	- Medlem Per Odd Gjestvang Medlem Arnt Foss
Norges Bondelag Representantskapet/Årsmøtet	- Medlem Per Odd Gjestvang Varamedlem Clas Huseby
Omsetningsrådet	- Medlem Per Odd Gjestvang Varamedlem Clas Huseby
Stiftelsen for Landbrukets næringsmiddel- forskning, Representantskapet	- Ordfører Arnt Foss Varamedlem Nils Seljebø
Styret for Fondet for forskning på land- bruksprodukter, forskningsutvalget	- Medlem Arnt Foss

REPRESENTASJON I TILKNYTTETE SELSKAPER O.L

Gartnerhallens Pensjonskasse (eierandel 100%)

Styret – Leder Knut Djønne frem til 01.07.02
Medlem Per Odd Gjestvang fra 01.07.02

GRO AS (eierandel 39%)

Styret - Medlemmer Per Odd Gjestvang,
Amund Nilssen og Arnt Foss

GRO Blomster AS (eierandel 9,8%)

Styret – Medlem Clas Huseby

GRO Industrier AS (eierandel 25%)

Styret - Medlemmer Per Odd Gjestvang og
Clas Huseby

Norwegian Fresh AS (eierandel 50%)

Styret - Leder Clas Huseby og medlem Arnt Foss

AL Konservesfabrikken Lier (eierandel 37%)

GHs representant Rolv Eriksrud
Vararepresentant Nils Seljebø

Telefrukt AS (eierandel 35%)

Styret – medlemmer Nils Seljebø og
Hans Petter Pedersen

Bunes Fryselager A/L

GHs representant Mona B. Bjune, GRO Industrier AS

Overhalla Klonavlscenter (eierandel 37,9%)

Styret – Medlem Nils Seljebø

Graminor AS (eierandel 2,8%)

Styret – Medlem Nils Seljebø

A·L GARTNERHALLEN

Hovedkontor: Postboks 111 Økern, 0509 Oslo

Tlf.: 23 24 93 00 – Faks: 22 72 01 17

E-mail: gartnerhallen@gartner.no

www.gartner.no